

Le Chat qui rit

Kittenwijzer

Beste Chartreuxliefhebber,

De werkgroep Chartreux "Le Chat qui rit" is in 2006 opgericht. De Chartreux is een ras dat zich pas vrij recentelijk weer op meer Nederlandse aandacht mag verheugen. Toen het aantal fokkers toenam werd het zaak om de situatie van het ras binnen Nederland te inventariseren en vanuit die gedachte is deze werkgroep opgericht. In 2007 zijn wij als werkgroep toegelaten tot de Nederlandse kattenvereniging Mundikat, die op haar beurt weer is aangesloten bij de Federation Internationale Feline (de FIFe). De FIFe is een internationale federatie van kattenverenigingen die zich inzet voor de het gezond en verantwoord fokken van raskatten over de gehele wereld.

De werkgroep stelt zich tot doel om fokkers en liefhebbers nader tot elkaar te brengen en om de onderlinge samenwerking tussen fokkers te bevorderen. Daarnaast vinden wij het belangrijk om liefhebbers en fokkers te informeren over de Chartreux. Als werkgroep geven wij een internet magazine, "Le chat qui rit", uit en houden wij ons bezig met diverse ras promotionele activiteiten. Ook bieden wij diverse bemiddelingsdiensten aan voor de fokkers zoals een dekkaterlijst en kittenbemiddeling.

Een ander initiatief van de werkgroep is deze Kittenwijzer. Deze wijzer is bedoeld voor fokkers om mee te geven aan liefhebbers die één van hun kittens hebben gekocht. Met deze Kittenwijzer willen wij u als koper van een Chartreux kitten achtergronden, handige tips en adviezen aanreiken zodat u optimaal kunt genieten van uw nieuwe huisgenoot.

U kunt aan deze Kittenwijzer geen rechten ontleen. De Kittenwijzer is slechts bedoeld als een bron van algemene informatie. De werkgroep Le Chat qui rit, is geen partij in de koopovereenkomst tussen koper en verkoper (fokker).

Als werkgroep hopen wij dat u erg zult genieten van uw nieuwe huisgenoot. Mocht u het leuk vinden om op de hoogte te blijven over de Chartreux in Nederland dan kunt u zich opgeven voor het gratis Le Chat qui rit E(mail)-magazine via het emailadres lachendekat@gmail.com. Zie voor meer informatie www.lechatquirit.nl.

Foto's van uw eigen Chartreux zijn ook altijd welkom, voor in het gratis E-magazine, wat vier keer per jaar verschijnt.

~

Le Chat Qui Rit

Inhoudsopgave

1. De voorbereidingen	4
2. De introductie	6
3. Voeding	8
4. Kattenbak	11
5. Verzorging	13
6. Oei ik groei	14
7. Medische zaken	16
8. Opvoeding	18
9. Wat ben ik gewend en hoe nu verder, adviezen van de fokker.	19
10. Intressante boeken en websites	21

1. De voorbereiding

De komst van een nieuwe huisgenoot brengt altijd veel opwinding en spanning met zich mee. Voor mens en dier is het vaak een hele ervaring. Het is daarom verstandig om je goed voor te bereiden op de aankomst en introductie van uw nieuwe huisdier. Dit kan vaak op relatief eenvoudige wijze. We beginnen daarom met wat simpele voorbereidingshandelingen.

De basisbehoeften

De voorbereiding begint natuurlijk met de basisbehoeften. Het gaat hierbij in de eerste instantie om eten, drinken en toiletteren. De basisbehoeften zijn essentieel voor een goede introductie. Bedenk dus voor de komst van de nieuwe huisgenoot waar u de voer- en drinkbak neerzet en waar u de kattenbak het beste neer kan zetten. U doet er verstandig aan deze drie zaken voor de aankomst al op de juiste plaats neer te zetten zodat u de kat rustig zijn nieuwe omgeving kan laten verkennen.

Belangrijk hierbij is dat een kat niet graag eet, drinkt en zich ontlast op dezelfde plaats en het is dus raadzaam om alle drie de zaken van elkaar te scheiden. Let bij het kopen van een drink- en voederbak erop dat deze goed schoon te maken zijn. Keramiek, roestvrij staal en aluminium verdienen de voorkeur. Plastic bakjes zijn minder hygienisch.

Naast het eten, drinken en toiletteren is het verstandig om in ieder geval één krabmogelijkheid te realiseren in de vorm van een goede krabpaal. Krabben hoort nu eenmaal bij de kat en ze doen dit om verschillende redenen. Krabben verwijdert de oude hoornlaag van hun nagels en markeert hun territorium. Bovenal is krabben een instinctmatig gegeven en krabben valt dan ook niet af te leren, slechts in goede banen te leiden.

Een krabpaal hoeft niet zeer uitgebreid te zijn, maar u kan het zo gek maken als u zelf wilt. Er zijn krabpaaltjes op de markt waar een kat alleen aan kan krabben, maar ook palen met verschillende speel en slaapplekken. Met deze laatste soort laatste sla je twee vliegen in een klap. Wat bij de aanschaf van een krabpaal belangrijk is, is dat er op zijn minst één paal lang genoeg is voor de volwassen kat om zich tegen uit te rekken. Daarnaast geldt voor krabpalen dat goedkoop vaak duurkoop blijkt en we raden dan ook aan om direct een echt goede krabpaal aan te schaffen. De duurdere krabpalen kunnen een leven lang mee gaan terwijl de goedkopere vaak na één tot twee jaar al aan vervanging toe zijn. In de bijlage staan enkele adressen die goede stevige krabpalen verkopen.

Het creëren van slaapplekjes is ook belangrijk, maar katten zijn eigzinnige dieren. Op voorhand is moeilijk te voorspellen welke plekjes ze zullen verkiezen als slaapplek. Het is niet heel zinvol om vooraf dus al tientallen mandjes aan te schaffen, want in de helft zullen ze waarschijnlijk niet gaan liggen. Wat belangrijk is bij het bedenken van mogelijk lekkere plekjes voor de kat is de wetenschap dat katten graag hoog liggen met de mogelijkheid om goed om zich heen te kijken, maar ze willen toch graag een geborgen gevoel hebben. Vandaar ook dat slaapplekken in een krabpaal het vaak goed doen bij katten.

Le Chat Qui Rit

Als laatste is het, zeker voor kittens, heel belangrijk om het een en ander aan prikkelend speelgoed in huis te hebben. Wat speelgoed betreft is er heel erg veel op de markt en ook hier kan men het zo gek maken als men maar wil. Enkele balletjes en muisjes zijn voor katten toch wel een must, maar er is ook speelgoed op de markt dat de katten meer prikkelt, zoals voerballen en kattenpuzzels. Deze laatste speeltjes laten de kat zijn natuurlijke gevoel van jacht voor eten ervaren en ze moeten nadenken over hoe ze precies bij hun eten komen. Dit houdt de kat mentaal fit.

Het verwijderen van potentiële gevaren

Het is verstandig om voor de aankomst van het kitten even kritisch te kijken naar eventuele potentiële gevaren in huis. Je kunt hierbij denken aan kostbare kwetsbare zaken en breekbare (glazen) spullen. Zulke zaken kunt u het beste even wegnemen tot het kitten rustig heeft kunnen kennismaken met zijn nieuwe omgeving.

Een ander potentieel gevaar zijn giftige planten en/of bloemen. Vooral kittens willen op hun avontuurlijke struintochten nog wel eens hun tanden in wat sappig groen zetten. Probeer planten zo veel mogelijk buiten het bereik van kittens te houden. Lukt dit niet controleer dan in hoeverre een plant echt gevaarlijk kan zijn voor een kat. Een korte zoekopdracht via internet levert gegarandeerd enkele lijsten met giftige kamerplanten op. Over het algemeen gaan kamerplanten en katten prima samen, maar een kitten moet u wel opvoeden.

Uiteindelijk zullen er altijd potentiële gevaren op de loer blijven liggen in huis. Denk aan brandende kaarsen, losliggende kabels en snoeren, het gasfornuis en ga zo maar door. Katten zijn echter zeker niet dom en met een beetje opvoeding leren ze veel van deze gevaren wel te herkennen. Echter bij het introduceren van een nieuwe huisgenoot kunt u de kat beter niet op het spreekwoordelijke spek binden. Het blijft uiteraard verstandig om altijd waakzaam te blijven, want katten blijven hun hele leven lang net zo nieuwsgierig als kleine kinderen.

2. De introductie

De feitelijke introductie is het leukste maar lastigste onderdeel van de grote verhuizing. Hoe maak je het voor de nieuwkomer zo aangenaam mogelijk zodat hij snel kan wennen? Ieder huishouden heeft zo zijn eigen drempels die overwonnen moeten worden. In sommige huishoudens zullen het alleen de nieuwe menselijke metgezellen zijn, terwijl in andere huishoudens er wellicht ook andere huisdieren aanwezig zijn.

Huishoudens zonder andere huisdieren

In deze huishoudens zal de introductie het meest soepel verlopen. Het is voor het kitten (of de volwassen kat) enkel een kwestie van het leren kennen van zijn nieuwe omgeving. Belangrijk is wel dat de kat direct weet waar de kattenbak staat. Het is dus aan te raden het kitten eerst de kamer te laten ontdekken waar deze zich bevindt en hem hier ook alvast even een keertje op te zetten. Dat voorkomt ongewenste ongelukjes. Laat de kat vervolgens vanuit die kamer geheel uit zichzelf de rest van het huis verkennen. Forceer hierbij niks en als blijkt dat de kat liever even ergens onder kruipt laat hem dan begaan, hij zal vanzelf de moed vinden om op ontdekking uit te gaan. Probeer verder zelf zo “gewoon” mogelijk te doen, dan verloopt alles het snelst en soepelst. Laat een kat vooral de eerste tijd in zijn waarde en probeer niets te forceren. Enige terughoudendheid is op zijn plek en dat is vooral als u kinderen heeft vaak een belangrijk aandachtspunt.

Huishoudens met andere katten

In een huis waar al andere katten aanwezig zijn zal de introductie wellicht iets langer duren, maar een kitten wordt in vrijwel alle gevallen op den duur goed geaccepteerd. Schrik niet als er een paar dagen tot weken overheen gaan voordat de katten goed aan elkaar gewend zijn en elkaar accepteren. Of katten daadwerkelijk vrienden worden is altijd een kwestie van afwachten en ze kunnen je na jaren opeens verbazen wanneer ze na jaren van afstandelijkheid dan toch ineens samen liggen te slapen.

Ook in een huis met katten is het belangrijk dat de nieuwkomer weet waar de kattenbak te vinden is en daarnaast ook waar een aantal veilige verstopplekken zijn. Veel mensen kiezen er daarom voor om de al aanwezige katten even op een kamer te plaatsen zodat de nieuwkomer eerst even kan rondkijken waar hij eigenlijk is voordat hij kennis kan maken met de andere kat(ten).

Het is logisch dat deze kennismaking gepaard zal gaan met wat geblaas en gegrom en wellicht wordt er een waarschuwend tik uitgedeeld. Dit is niet meer dan normaal, want er is ineens een vreemde kat in het territorium van de al aanwezige katten. Zolang ze elkaar niet voortdurend aanvallen en er echt bloed vloeit is er niets ergs aan de hand. De katten moeten onderling even uitmaken wie de baas is en zodra dit bepaald is zal het geblaas en gegrom minder worden.

Soms kan het wel prettig zijn om de beide partijen in de nacht of wanneer er niemand thuis is van elkaar te scheiden voor een paar dagen. Dit geeft ze beide rust en een moment om lekker rustig te slapen, eten, drinken en de kattenbak te gebruiken.

Le Chat Qui Rit

Huishouden met andere huisdieren

Wanneer er andere huisdieren aanwezig zijn is dit voor de nieuwkomer een extra stukje spanning en gewenning waar hij doorheen moet. Hierbij geldt hetzelfde eigenlijk als bij andere katten, dat ze rustig aan elkaar moeten wennen en het is voor de nieuwkomer prettig om een plek of plekken te kennen waar hij veilig naar weg kan vluchten als de spanning hem teveel wordt. Voor katten betekent dit vaak een schuilplaats op een hoger niveau, zoals een kast of tafel.

Vooraf wanneer het gaat om honden in een huishouden is het vaak een pluspunt als het kitten bij de fokker al een hond gewend is. Is dit niet het geval dan is dat geen ramp, kittens zijn nog zo jong dat ze zich meestal snel zullen aanpassen aan hun nieuwe vriend, maar houdt u er wel rekening mee dat dit soms enige tijd zal duren..

Zorg dat de hond rustig is wanneer hij het kitten voor het eerst ziet en dat hij in geen geval direct achter het kitten aan kan gaan, hoe goed hij het ook zal bedoelen. Het kitten zal moeten leren dat de hond geen bedreiging is, maar een leuk speelmaatje.

Ook voor hond en kat geldt dat de eerste nachten wellicht prettiger verlopen als ze niet bij elkaar slapen. Zeker wanneer het om een grote hond gaat is dit waarschijnlijk ook veiliger voor het kitten, die nog niet zo groot en sterk is.

Andere aanwezige huisdieren vormen vaak geen enkel probleem, zeker niet wanneer deze zich in een kooi bevinden. Bent u zich er wel van bewust dat een kat een rover is en dat een kooi geen enkele garantie biedt dat kleinere huisdieren zoals hamsters, gerbils of vogels veilig zijn voor de natuurlijke jachtzin van uw kat.

Le Chat Qui Rit

3. Voeding

Chartreux staan bekend om hun eetlust. Het zijn dan ook echte Franse katten die houden van een Bourgondische levensstijl. Goede voeding is heel belangrijk voor het welzijn van uw kat. Er zijn vele verschillende voeders op de markt en het kan vrij lastig zijn om binnen dit enorme aanbod een voeding te vinden die aan al uw eisen voldoet.

Goede voeding is het halve werk

Katten zijn echte carnivoren en hebben daarom meer dan honden behoefte aan dierlijke vetten en eiwitten. Het is dus heel belangrijk dat het hoofdingrediënt van de voeding van uw keuze (rund) vlees, gevogelte of vis is. Dit betekent echter dat de aanschafprijs van goede voedingen vaak hoger ligt. Dierlijke grondstoffen kosten immers meer dan plantaardige grondstoffen en juist deze plantaardige grondstoffen zult u in grotere mate terugvinden in goedkope minder hoogwaardige voedingen.

Voor katten zijn er drie soorten kattenvoer op de markt

- Brokvoeding (*droogvoer*)
- Blikvoeding (*nat voer, niet alleen echte blikjes maar ook maaltijdzakjes en pakjes*)
- Versvoeding/Prooidieren (*B.A.R.F*)

Brokvoeding

Brokken zijn de meest gegeven kattenvoeding. Ze zijn lang houdbaar, eenvoudig te geven en bevatten alles wat een kat nodig heeft. Wanneer men kiest voor het voeren van brokken is het van belang dat men kiest voor een premium merk brokvoeding zoals de bekende merken Hill's Royal Canin, Pro plan, Iams of de wat onbekendere merken zoals Orijen, Arden Grange en Applaws. Deze voedingen kenmerken zich door het gebruik van hoogwaardige grondstoffen, beperkt gebruik van kunstmatige conserveringsmiddelen en geur, kleur en smaakstoffen daarnaast bevatten zij een relatief hoog percentage aan dierlijke grondstoffen.

Vermijdt het geven van bekende merken die ook in de supermarkt te verkrijgen zijn. Het hoofdbestanddeel van deze voedingen bestaat uit plantaardige grondstoffen en hoewel zij op het eerste gezicht vaak goedkoper in aanschaf lijken, dient men er rekening mee te houden dat de aanbevolen dagelijkse te voeren hoeveelheid vaak meer dan 2x zo groot is als die van een premium voeding.

Blikvoeding

Blikvoeding is onder kattenliefhebbers ook een zeer populaire voeding om te geven. Het is echter zelden het hoofdbestanddeel van een menu. Blikvoeding wordt gezien als een smakelijke aanvulling en een lekkere traktatie. Er zijn tientallen merken en per merk tientallen smaken verkrijgbaar. Ook hier geldt net als bij de brokvoeding dat goedkoop vaak duurkoop is. De goedkopere blikvoedingen bestaan voor het grootste deel uit plantaardige ingrediënten (vulmiddel). Hoewel katten dank zij het veelvuldig gebruik van kunstmatige smaakmakers deze

Le Chat Qui Rit

blikvoeding toch graag eten kunnen zij er weinig mee. Dit merkt u dan ook als eerste op de kattenbak, want de omvang van van de ontlasting en de geuroverlast zal aanzienlijk toenemen.

Hoogwaardige blikvoedingen, die u gemakkelijk herkent aan het ontbreken van plantaardige bestanddelen op de ingrediëntenlijst, kunnen een hele waardevolle aanvulling zijn op het menu van uw kat. Ze vormen niet alleen een smakelijke traktatie maar zijn tevens een belangrijke bron van vocht voor de kat. Katten zijn van nature geen hele grote drinkers. In het wild onttrekken ze het grootste deel van hun vochtbehoefte uit de prooidieren die ze eten. Een kat die alleen brokken eet zal er niet altijd in slagen voldoende te drinken naast zijn brokvoeding. Doormiddel van het geven van blikvoeding kunt u het vocht tekort aanvullen.

Het grote nadeel van blikvoeding is dat een groot gedeelte van de katten hiervan dunnere ontlasting kan krijgen. Sommige slechts bij het gebruik van een bepaald merk terwijl andere van vrijwel iedere vorm van blikvoeding last kunnen krijgen van zachtere ontlasting.

Vers voeding

De opkomst van brok en blikvoerders en het daarbij behorende gebruikersgemak hebben er voor gezorgd dat men het geven van rauw vers vlees aan katten als ongewoon is gaan beschouwen. Heel vreemd eigenlijk want een natuurlijker voedingsbron is er eigenlijk niet. Een kat, als een rasechte carnivoor, is er immers op gebouwd om rauw vers vlees te verwerken.

Het geven van rauw vers vlees begint echter weer in zwang te raken bij de katminnende medemens. De interesse voor het geven van verse en rauwe voeding komt eigenlijk vanuit de hondenwereld, maar producenten en leveranciers van rauw vlees richten zich ook steeds meer op katten.

Ook steeds meer dierenartsen en professoren staan positief tegenover vers vlees voeding. Dit zegt nogal wat omdat onderzoek naar voeding natuurlijk zwaar gesubsidieerd wordt door de grote commerciële merken.

Versvoedingen kan men in drie stromingen onderverdelen.

1. Kant en klare versvoedingen (uit de diepvries)
2. Vers van het mes, echte verse producten
3. De B.A.R.F methode

De kant en klare versvoedingen (kvv) zijn diepvriesproducten die u alleen hoeft te ontdooien. Zij vormen een volledige uitgebalanceerde voeding voor uw kat, maar kunnen ook naast brokken als extra-tje worden gegeven net zoals u dat met blikvoer zou doen. De bekendste kvv's zijn Carnibest, Haaksbarf en BIBI (u vindt de websites achterin de Kittenwijzer). Ook uit de diepvries, maar niet compleet, zijn de merken Smuldier, Runner en Rodi. Deze zijn vaak in bepaalde supermarkten verkrijgbaar en zijn alleen geschikt als extra-tje. Deze laatste drie merken hebben geen specifieke katvarianten. Smaken die geschikt zijn voor de kat zijn lamshart, runderhart en kip (eventueel met rijst).

Le Chat Qui Rit

De echte verse producten kunt u vinden bij de slager, poelier en supermarkt. U kunt hierbij o.a. denken aan lamshart, runderhart, kipfilet, koolvisfilet, kippenmaagjes, runderpoulet en zelfs een rauw kippennekje of vleugeltje. Geef uw kat geen onbewerkt rauw varkensvlees. Dit vlees kan het Aujeszki virus bevatten wat zeer gevaarlijk is voor katten. Kook daarnaast nooit het vlees met bot. Gekookt bot kan gevaarlijk splinteren, iets wat met rauw bot zelden of nooit gebeurt.

Deze echte verse producten kunt u als extra-tje geven naast brokken en dit wordt vaak zeer gewaardeerd. Kleine reepjes hart of runderpoulet, zijn daarnaast ook goed voor de tanden omdat dit taaie vlees tevens als een soort tandenborstel werkt. Een oude fokkers tip luidt dat katten sterke kaken en mooie wangen krijgen van het kauwen van stukken vers vlees.

De B.A.R.F methode, wat staat voor “Bones and Raw Food” is de meest natuurlijke voedingsmethode, maar ook de meest arbeidsintensieve. Hierbij stel je uit prooidieren en allerlei soorten vlees een volledige maaltijd samen. Deze wijzer is te beknopt om hier verder op in te gaan, maar achterin vind u interessante websites met meer informatie.

4. De kattenbak

De kattenbak is een van de belangrijkste zaken die men goed moet regelen als er een kat in huis komt. We willen immers graag dat een kat zijn behoefte doet op de daarvoor bestemde plek. De plaats van een kattenbak is daarom erg belangrijk. Probeer een rustige plek uit te zoeken die een kat via verschillende routes kan benaderen, zodat de kans dat de toegang tot de bak versperdt wordt zo klein mogelijk is. Zorg er daarnaast voor dat hij niet direct naast de etensbakjes geplaatst is, dit vinden katten niet prettig.

Wat belangrijk is wanneer uw nieuwe huisgenoot voor het eerst in uw huis komt, is dat er in de kattenbak het liefst hetzelfde, maar in ieder geval soortgelijk materiaal zit als wat ze gewend zijn. Sommige kittens en katten houden er niet van als er van gritsoort wordt gewisseld en weigeren dan op de kattenbak te gaan. Vraag dus vooraf aan de huidige eigenaar wat ze gewend zijn. Veel fokkers zullen hun kitten overigens aan minimaal twee soorten kattenbak grit laten wennen, om te helpen voorkomen dat een kat werkelijk kieskeurig wordt.

Het soort kattenbak

Er zijn vele soorten kattenbakken op de markt en het is handig om u vooraf alvast te oriënteren. Het meest gebruikt worden de overkapte bakken, want deze voorkomen geuroverlast. Helaas stelt niet iedere kat een kap op de bak op prijs, maar voor de meeste katten werken deze bakken prima (al hebben ze soms liever dat het klepje eruit is). Een handige tip is wel dat je kiest voor een hoge onderbak. Dit stelt je in staat om een goede hoeveelheid grit in een bak te doen wat vooral voor klompvormend grit belangrijk is. Daarnaast voorkomt het lekkages als katten per ongeluk tegen de binnenkant van de kattenbak aanplassen.

Naast overkapte kattenbakken zijn er dus ook bakken die geen kap hebben, maar ook elektrische kattenbakken en kattenbakken die zijn ingebouwd in meubels. Eigenlijk kun je het zo gek niet bedenken of het bestaat wat betreft de kattenbak. Toch blijft de reguliere overkapte bak de meest gebruikte.

De gritsoorten

Naast de vele soorten kattenbakken zijn er minstens zoveel soorten kattenbakgrit. Kattenbakgrit kan men gemakkelijk onderverdelen in twee soorten

1. Klompvormende gritsoorten
2. Nietklontvormend

De klompvormende gritsoorten vormen klontjes van de urine. Deze dient u samen met de uitwerpselen dagelijks uit de bak te scheppen. De bak blijft zo mooi schoon. Klompvormend grit is iets duurder, maar gaat over het algemeen langer mee omdat je zowel urine als uitwerpselen dagelijks kan verwijderen en daarom minder vaak de gehele inhoud van de bak hoeft te vervangen. Klompvormend grit is meestal gemaakt van klei, maar er bestaan ook houtkorrels die klontjes vormen. Grote voordeel van hout is dat dit bij het GFT afval mag en lichter in gewicht is wat best prettig is bij het slepen.

Le Chat Qui Rit

De niet klompvormende gritsoorten absorberen de urine maar vormen geen klompjes. U kunt dus alleen de uitwerpselen eruit scheppen. Vooral met meer katten zult u merken dat dit grit snel verzadigd raakt en dan wat papperig wordt. Daarnaast gaat het vaak ook sneller onprettig ruiken, omdat de urine gewoon in de kattenbak blijft liggen. De bak zal dus wat vaker volledig moeten worden schoongemaakt.

Er bestaan daarnaast ook een soort silicone korrels die urine goed absorberen en waar met 1 kat een maand mee gedaan zou kunnen worden. De zakken zijn in aanschaf wat duurder, maar als er inderdaad een maand mee gedaan wordt per kat dan valt het uiteindelijk goed mee in de prijs. Het nadeel van deze soort grit is dat er wat meer katten zijn die deze korrels zo onprettig vinden dat ze liever naast de bak plassen.

Le Chat Qui Rit

5. Verzorging

Chartreux zijn eenvoudige katten. Zij stellen niet veel eisen aan een goede verzorging. Voor wat betreft de vachtverzorging is een wekelijkse borstelbeurt meer verwennerij dan noodzaak. Toch is het wel aan te raden een dergelijke routine op te bouwen zodat uw kat in de rui gemakkelijk te borstelen is. Bovendien is het een leuk “bindingsmoment”.

Mocht uw kat aanleg hebben tot het ontwikkelen van een wat vette vacht dan zou u de vacht een maal per week of maand met een beetje talkpoeder kunnen inpoederen en vervolgens goed uitborstelen. Dit neemt het vet weg en laat ook een lekker luchtje achter. Mocht uw kat juist een droge huid hebben en wat roos vertonen dan kunt u de voeding aanvullen met wat zalm- of visolie.

Verdere verzorging is eigenlijk niet echt nodig. U kunt af en toe net als bij iedere andere kat de nageltjes knippen en de oortjes met een vochtig babydoekje schoonmaken. Kattenoortjes kunnen soms erg vies worden. Kom nooit met water in het oor dit kan gevaarlijk zijn en hoogst onprettig voor uw kat.

Le Chat Qui Rit

6. Oei ik groei!

Over de Chartreux is niet heel veel te vinden in het Nederlands of Engels, in ieder geval niet veel over de groei en ontwikkeling van het ras. Vandaar dat we er een apart hoofdstukje aan wijden in dit boekje.

Wanneer ik verhuis....

Het is belangrijk om vooraf te weten wat u ongeveer mag verwachten van het kitten als deze verhuisd. Gemiddeld weegt een Chartreux kitten minimaal 1200 gram, maar schrikt u er niet van als uw kleine kater de 2 kilo al is gepasseerd. Hoe zwaar een kitten is rond de 13 weken is van veel factoren afhankelijk, zoals de stamboomlijnen, het soort voedsel dat hij gewend is te krijgen en of hij wellicht ziek is geweest in zijn eerste levensweken. Het gewicht dat een kitten heeft zegt niet direct iets over hoe groot hij later zal worden. Weegt een kitten onder de 1200 gram, dan is het eigenlijk beter dat hij nog even bij de fokker en zijn mamma blijft totdat hij een beter gewicht heeft behaald.

Buiten het gewicht is het ook zo dat bij katertjes de balletjes allebei goed zouden moeten zijn ingedaald. Het kan soms tot 16 weken duren voordat beide balletjes door een dierenarts of uzelf goed te voelen zijn, maar bij vrijwel alle katertjes zal dit met 12 weken al wel duidelijk zijn. Ze zijn in principe vanaf de geboorte al ingedaald, maar ze zijn dan nog zo klein dat dit voor ons met onze grote vingers nog niet voelbaar is.

Hoe zit het met de ontwikkeling van mijn tanden?

Wanneer een kitten met 13 weken verhuisd heeft het nog zijn kittengebit. Net als mensen wisselen de tanden van kittens ook naarmate ze wat ouder worden. Ze zijn zo ongeveer klaar met wisselen op de leeftijd van 6-7 maanden, net voordat hun pubertijd begint. In deze tijd kunnen ze zo af en toe behoorlijk heftig uit hun mondje ruiken en het tandvlees kan wat rood en geirriteerd eruit zien. Dit is dus niet iets om van te schrikken, zolang het maar weg is wanneer de tanden volledig zijn gewisseld.

Hoe ontwikkelt mijn oogkleur?

Kittens worden geboren met gesloten ogen, die wanneer ze dan eindelijk open zijn er bijna zwart uitzien. Langzaam kleuren ze dan naar een prachtig blauw, saai grijs en uiteindelijk gaan ze van lichtgroen naar geel en hopelijk naar mooi oranje of zelfs koper. Oogkleur is een lastig aspect binnen het fokken van Chartreux en iedere fokker hoopt op zo diep oranje/koper kleurige ogen als mogelijk. Hoewel de diep kopere kleur als sommige Brits Kortharen hebben weer niet zo wordt gewaardeerd.

De ogen beginnen zo rond de 7-8 weken langzaam geel/oranje te kleuren en met wat geluk is er met de 13 weken nauwelijks nog groen aanwezig in de ogen. Het kan zijn dat dit nog wel het geval is en dit betekent niet direct dat dit kitten geen geheel geel/oranje kleurige ogen zal krijgen. Het kleuren van de ogen duurt lang en neemt tot dik in de pubertijd in beslag. Ook na die tijd zal de oogkleur nog blijven veranderen en hoe ouder de kat wordt hoe fletser de

Le Chat Qui Rit

oogkleur zal worden. Het is echter niet zo dat er dan ineens weer groen in het oog zal verschijnen, de kleur wordt alleen wat minder intensief. Het spreekt daarbij voor zich dat een oranje oog langer mooi blijft dan een geel gekleurd oog, vandaar ook de voorkeur van fokkers voor oranje ogen.

Ik heb nog een tekening, mag dat wel?

Een Chartreux wordt geboren met een lichte tekening (zoals iedere effen kat), de zogenaamde ghostmarking. Bij het ene kitten zal deze donkerder aanwezig zijn als bij het andere kitten, maar bij bijna alle katten zal deze met de leeftijd verdwijnen. In principe is het toegestaan dat kittens dus wat ghostmarking hebben, ook op show, maar hoe egaler hoe mooier. De ringen op de staart zullen het langst aanwezig blijven en het kan tot wel 2 jaar duren voordat deze zo goed als verdwenen zijn.

Hoe groei ik nu verder?

Een Chartreux is een langzaam groeiend ras waarmee wordt bedoeld dat het lang duurt voordat ze echt helemaal zijn uitgegroeid. Vaak wordt gezegd dat het tot wel 3 jaar kan duren voordat de Chartreux helemaal af is, maar dit wil dus niet zeggen dat een Chartreux 3 jaar lang op topsnelheid maar groter en hoger wordt. De echte snelle groei stopt rondom de 8 maanden, wanneer ze goed aan het puberen zijn. Rond deze leeftijd sluiten de epifysaire schijven zich en daarmee stopt dus de echte lengtegroei. Daarna blijft echter het breder worden van het lichaam en de kop doorgaan en dit kan inderdaad makkelijk tot een jaar of 3 duren.

Vooraf in het eerste levensjaar kunnen kittens er af en toe nogal slungelig uitzien. De verhouding tussen poten, lichaam en kop is dan volledig zoek. Dit is heel normaal en er is dan niets gek aan de hand met het kittens. Ze groeien gewoon met horten en stoten en dat ziet er dan heel grappig uit.

In deze tijd is er dus ook een sneller toename van het gewicht te zien en tegen de leeftijd van 8 maanden kan een Chartreuxkater al snel een gewicht halen van 5 kilo of meer. Een poes zal iets minder snel groeien, maar kan met een jaar toch ook goed 3,5 tot 4 kilo wegen. Na deze tijd zal er dus nog wel gewicht bijkomen, maar het gaat dan geleidelijker en uiteindelijk zullen katers gemiddeld tussen de 5 en 8 kilo wegen en poezen tussen de 3 en 5,5 kilo.

Le Chat Qui Rit

7. Medische zaken

We gaan het hier niet hebben over alle medische zaken die men kan tegenkomen in het leven van een kat, maar alleen even kort over de dingen die er standaard gedaan moeten worden voor een kat.

Ontwormen

Een kitten zal bij de fokker netjes zijn ontwormt, maar zal de rest van zijn leven van u af en toe nog een ontwormingspilletje moeten krijgen. Het is een beetje afhankelijk van het leven van uw kat hoe vaak deze ontwormt dient te worden, maar meestal is dit 2 of 4 keer per jaar. Het beste overlegt u met uw eigen dierenarts over wat deze het beste vindt.

Uw fokker zal u daarnaast ook van goed advies kunnen voorzien en heeft mogelijk achterin dit boekje ingevuld wanneer het kitten voor het laatst is ontwormt en wanneer het weer nodig is.

Het middel om te ontwormen koopt u altijd bij uw dierenarts, want alleen deze verkoopt de beste merken die tegen meerdere soorten wormen werken, de breed spectrum ontwormingen.

Ontvlooiën

Wellicht is uw kitten bij de fokker al ontvlooid en kan het dus even vooruit, maar is dit niet het geval dan adviseren wij om ook dit even met uw dierenarts te bespreken. Het is zeker aan te raden om uw kitten zo af en toe te preventief te ontvlooiën, maar doe dit zeker niet te vaak, want dat is onnodig.

Gebruik voor het ontvlooiën ook enkel een goed middel aangekocht bij uw dierenarts!

Vaccineren

Uw kitten is bij de fokker volledig gevaccineerd en dit staat genoteerd in een vaccinatie boekje of het Europees dierenpaspoort. Uw kitten hoeft pas 1 jaar na de laatst gegeven vaccinatie opnieuw naar de dierenarts voor een jaarlijkse controle en herhalingsvaccinatie.

Castratie

Wanneer u niet van plan bent een nest te fokken met uw kitten is het voor beide geslachten zeer sterk aan te raden om te castreren. Katers worden er rustiger van en zullen dan ook niet snel gaan sproeien. Poezen worden niet krols, wat voor u en de poes meer rust geeft. Bovendien loopt ze zo geen kans op baarmoederontstekingen, die ze bijna altijd zullen ontwikkelen wanneer ze vaak krols worden zonder zwanger te worden.

Wat de beste leeftijd is om te castreren verschilt een beetje van dier tot dier. Wanneer een kater harder begint te ruiken op de kattenbak is de tijd om een afspraak voor hem te maken, maar wacht er eigenlijk niet veel langer mee dan 8-9 maanden. Dan zijn de meeste Chartreux katers geslachtrijp en neemt de kans op sproeien erg toe.

Le Chat Qui Rit

Voor poezen kan wat langer worden gewacht, maar het beste is voor een poes om geholpen te worden voordat ze eens krols is geworden. Hierdoor blijft namelijk de kans op borstkanker bij poezen een heel stuk kleiner. Wanneer een Chartreux poes voor het eerst krols wordt hangt van vele factoren af, maar de meeste zullen rondom de 10 maanden voor het eerst krols worden. Probeer dit dus voor te zijn met de castratie.

Le Chat Qui Rit

8. Opvoeding

Een kat kan veel worden aangeleerd, maar een kat is geen hond. Dus ondanks een “strengere” opvoeding zal het niet altijd zo zijn dat ze braaf altijd luisteren. Wat heel belangrijk is bij het opvoeden van een kat is, net als bij honden, het consequent zijn. Als iets niet mag, dan mag het nooit. Staat u het een keer toe, dan zal afleren een heel stuk moeilijker worden.

Is het niet de bedoeling dat de kat bij u op de slaapkamer zal kunnen slapen, laat dat dan vanaf de eerste nacht niet toe. Dit lijkt heel zielig, zeker wanneer een klein kitten wat pieperig is omdat het zijn broertjes en zusjes mist, maar het is uiteindelijk gemakkelijker voor uzelf en ook voor uw kitten.

Maak dus vanaf het begin duidelijk wat wel en niet mag en laat hierover geen verwarring bestaan. Hiermee voorkomt u later ongewenst gedrag. Aan het einde van de dag blijven katten eigenzinnige dieren, dit betekent dat u toch vaak wat water bij de spreekwoordelijke wijn moet doen!

9. Wat ben ik gewend, adviezen van de fokker.

Wat heb ik allemaal te eten gehad bij de fokker?

Wat kan ik nu het beste eten? Wat vind ik lekker en wat niet?

Wanneer kan het beste worden overgegaan op volwassen brokjes?

Welke soort kattenbakgrit ben ik gewend? En welk type kattenbak?

Le Chat Qui Rit

Wanneer ben ik voor het laatst ontwormd, waarmee en wanneer moet het weer?

Wanneer ben ik voor het laatst ontvlooid, waarmee en wanneer moet het weer?

Hoeveel weeg ik op de dag van vertrek?

Wat moet ik nog meer weten?

Interessante boeken en websites

Boeken

Chartreux

- Jean Simonnet (1990), The Chartreux cat, Parijs (vertaald in het Engels door Jerome M. Auerbach)
- Dr. Alain Fournier (2005), Le Chartreux, Losange, Artemis editions (ISBN 2-84416-382-3) (Franstalig)

Algemene kattenboeken

- Esther Verhoef (2003), De grote kattenencyclopedie, Rebo international, Lisse (ISBN 9-0366-1525-9)
- Uschi Birr, Leven met katten, de complete raadgever, Franckh-Kosmos, Stuttgart (ISBN 90-438-0774-5)
- Esther Verhoef (2007), Handboek kattenfokken, Veltman uitgevers, Utrecht (ISBN 978-90-5920-545-1)

Ontspanning

- De mooiste uitspraken over katten (ISBN 978-90-5513-777-0)
- Midas Dekkers (1994), Miauw, Contact uitgevers, Amsterdam
- V. Myron, Met fluwelen pootjes, (ISBN 9-7890-492000-60)
- Jos Brink (1995), De grote kattelodus, Kok Lyra, Kampen (ISBN: 90-242-7353-6)

Websites

Chartreux

- www.lechatquirit.nl (Chartreux werkgroep)
- www.kartaouser.net (Europese Chartreux club)
- www.club-du-chartreux.com (Franse Chartreuxclub)

Kattenverenigingen

- www.mundikat.nl (raskattenvereniging)
- www.fifeweb.org (internationale raskattenfederatie)
- www.f-n-k.nl (federatie onafhankelijke kattenverenigingen)

Katten algemeen

- www.uwhondenkat.nl (algemene katten website)
- www.kattenplaza.nl (website over katten met actief forum)
- katten.startpagina.nl (ideale startpagina voor alles gerelateerd aan katten)

Voeding

- www.carnibest.nl
- www.bibidiervoeding.nl
- www.haaksbarf.nl
- www.barfplaats.nl

Webwinkels

- www.zooplus.nl (grote internationaal opererende webwinkel met enorm assortiment)
- home.hetnet.nl/~gro_pet/ (groothandel in kattenbenodigdheden te Rotterdam)
- www.narviks.eu (grote webwinkel)

Webwinkels specifiek

- www.nettenlijn.nl (tuinafzettingen)